

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu:

Budownictwo energooszczędne

ZAKRES OGÓLNY

1. Cel programu

Poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach, w tym w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂.

2. Wskaźnik osiągnięcia celu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźnika osiągnięcia celu pn.:

Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnej/zwrotnej formy dofinansowania wynosi co najmniej 1 576 tys. GJ/rok (437,78 tys. MWh/rok),

Zmniejszenie emisji CO₂

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnej/zwrotnej formy dofinansowania wynosi co najmniej 154,7 tys. Mg/rok.

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi **do 1 790 000 tys. zł**, w tym:

- 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 1 510 000 tys. zł,
- 2) dla zwrotnych form dofinansowania – do 280 000 tys. zł,

ZAKRES SZCZEGÓŁOWY

Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2016 -2025, przy czym:

- 1) zobowiązania (rozumiane jako zawieranie umów) podejmowane będą do 31.12.2024 r.,
- 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2025 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

Nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym.

Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków określone zostaną odpowiednio w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie naboru, które zamieszczane będą na stronie internetowej NFOŚiGW.

6. Koszty kwalifikowane

- 1) Okres kwalifikowalności kosztów od 01.01.2016 r. do 30.06.2025 r., w którym poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane.
- 2) Podstawa do kwalifikowania kosztów przedsięwzięć:
 - a) „Wytyczne w zakresie kosztów kwalifikowanych” – określające ogólne zasady kwalifikowalności kosztów oraz kategorie kosztów kwalifikowanych w przedsięwzięciach dofinansowywanych ze środków NFOŚiGW w ramach programów priorytetowych,
 - b) „Rodzaje kosztów / wydatków kwalifikowanych” – obejmujący zakres robót stanowiących integralną część projektu, służących do osiągnięcia celu projektu w postaci oszczędności energii, redukcji emisji CO₂, osiągnięciu lepszego standardu energetycznego budynku i podwyższenia standardu techniczno – użytkowego budynku, wskazanych we wniosku o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego, stanowiący załącznik nr 1 do programu, jak również inne koszty niezbędne do realizacji projektu wymienione w tym załączniku.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

- 1) dotacja
- 2) pożyczka

7.2 Intensywność dofinansowania

- 1) Intensywność dofinansowania jest uzależniona od liczby zastosowanych, wyszczególnionych poniżej, trzech rodzajów usprawnień:
 - a) roboty termomodernizacyjne (tzn. usprawnienia polegające na poprawie izolacyjności cieplnej przegród oraz modernizacji/wykonania instalacji grzewczych, ciepłej wody użytkowej, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych i elektrycznych),
 - b) zastosowanie odnawialnych źródeł energii (OZE),
 - c) zastosowanie systemów zarządzania energią.
- 2) Intensywność dofinansowania dotacyjnego może wynosić maksymalnie do:
 - a) 85 % kosztów kwalifikowanych w przypadku zastosowania jednego z wyżej wymienionych

- rodzajów usprawnień,
- b) 90 % kosztów kwalifikowanych w przypadku zastosowania dwóch z wyżej wymienionych rodzajów usprawnień,
 - c) 95 % kosztów kwalifikowanych w przypadku zastosowania wszystkich (trzech) wyżej wymienionych rodzajów usprawnień,
- 3) Suma udzielonego dofinansowania w formie zwrotnej (pożyczka) i bezzwrotnej (dotacja), nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych,
 - 4) Jeżeli w ramach wniosku o dofinansowanie wnioskodawca nie występuje o dofinansowanie w formie dotacji, tylko w formie pożyczki, to maksymalna intensywność dofinansowania udzielona w formie pożyczki nie może przekroczyć wysokości podanych w pkt 2), lit. a) – c) i jest uzależniona od liczby zastosowanych usprawnień,
 - 5) W przypadku, jeżeli wnioskodawca planuje realizację przedsięwzięcia ze wsparciem zarówno w formie dotacji, jak również w formie pożyczki, niezbędne jest złożenie odrębnych wniosków (dotacyjnego i pożyczkowego).

7.3 Warunki dofinansowania

- 1) minimalny koszt kwalifikowany przedsięwzięcia powyżej 100 tys. zł z wyłączeniem kosztów wykonania dokumentacji projektowej robót budowlanych (w tym np. programu funkcjonalno - użytkowego), audytów energetycznych (w tym np. audytów efektywności energetycznej związanej z modernizacją instalacji elektrycznej, oświetlenia) i wszelkich ekspertyz technicznych (w tym np. ekspertyzy konstrukcyjnej, czy mykologicznej) oraz dokumentacji technicznych niezbędnych do wykonania robót mających na celu likwidację zawilgocenia i jego skutków dla modernizowanego energetycznie budynku. Dopuszcza się zmniejszenie wysokości kosztu kwalifikowanego przedsięwzięcia poniżej 100 tys. zł po złożeniu wniosku o dofinansowanie, jeżeli nastąpiło ono w wyniku przeprowadzonych procedur związanych z udzieleniem zamówienia na wykonanie robót,
- 2) dofinansowanie może być udzielone na przedsięwzięcie, które zostało rozpoczęte (z zastrzeżeniem, że zostało rozpoczęte po dniu 01.01.2016 r.), ale nie zostało zakończone (tj. odebrane protokołem końcowego odbioru robót) przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie,
- 3) oprocentowanie pożyczki na warunkach preferencyjnych: WIBOR 3M, nie mniej niż 2 % w skali roku,
- 4) odsetki z tytułu oprocentowania spłacane są na bieżąco w okresach kwartalnych. Pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków,
- 5) okres finansowania: pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 15 lat. Okres finansowania jest liczony od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy pożyczki do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej,
- 6) okres karencji: przy udzielaniu pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki do daty spłaty pierwszej raty kapitałowej, lecz nie dłuższa niż 18 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia,
- 7) wypłata transz dotacji lub pożyczki może nastąpić w formie refundacji i/lub zaliczki, przy czym przez refundację rozumie się wypłatę środków po przedstawieniu przez beneficjenta dokumentów potwierdzających poniesione koszty przedsięwzięcia, tzn. za roboty, które zostały wykonane, odebrane, zafakturowane, z zastrzeżeniem, że zaksięgowane faktury zostały zatwierdzone przez beneficjenta do wypłaty. W sprawie wypłaty w formie zaliczki zgodę musi wyrazić Zarząd NFOŚiGW, przy czym Zarząd NFOŚiGW może postanowić o wypłacie kwoty dofinansowania lub jej części w formie zaliczki pod warunkiem, że zostaną spełnione łącznie poniższe przesłanki:

- 1) beneficjent otworzy wyodrębniony rachunek bankowy, na który będą przekazywane środki z zaliczki;
- 2) z rachunku bankowego nie będą zrefundowane wydatki poniesione przez Beneficjenta na realizację Przedsięwzięcia przed dniem otrzymania zaliczki z NFOŚiGW;
- 3) beneficjent rozliczy pożyczki, na warunkach określonych w umowie, przez które należy rozumieć:
 - a) w przypadku umów pożyczek – kwotę powstałą z różnic, pomiędzy kwotą odsetek z oprocentowania terminowych depozytów bankowych utworzonych z kwot otrzymanych, a niewydatkowanych zaliczek, które to odsetki beneficjent uzyskał lub powinien być uzyskać działając starannie, bez pokrzywdzenia Narodowego Funduszu, a kwotą odsetek, naliczonych przez beneficjenta od kwoty niewydatkowanej zaliczki, zgodnie z oprocentowaniem określonym w umowie pożyczki;
 - b) w przypadku umów dotacji – kwotę odsetek z oprocentowania terminowych depozytów bankowych utworzonych z kwot otrzymanych, a niewydatkowanych zaliczek, które to odsetki beneficjent uzyskał lub powinien być uzyskać działając starannie, bez pokrzywdzenia Narodowego Funduszu.
- 8) dofinansowanie może być udzielone na przedsięwzięcie, w ramach którego budynek (budynki) poddany przebudowie (polegającej na modernizacji energetycznej) spełnia warunki określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz.1065), w szczególności określone w dziale X oraz załączniku nr 2 do tego rozporządzenia, które będą obowiązywać od 31 grudnia 2020 r. (w zakresie budynków podlegających przebudowie),
- 9) w przypadkach, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, jest ono udzielane zgodnie z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej,
- 10) pożyczka nie podlega umorzeniu.

7.4 Beneficjenci

- 1) Zarejestrowane na terenie Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) podmioty prowadzące działalność leczniczą w zakresie stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych w szczególności w formie: szpitali, zakładów opiekuńczo - leczniczych, zakładów pielęgnacyjno - opiekuńczych, hospicjów, wpisane do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej*,
 - b) podmioty prowadzące muzea wpisane do Państwowego Rejestru Muzeów (zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 maja 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia Państwowego Rejestru Muzeów, wzoru wniosku o wpis do Rejestru, warunków i trybu dokonywania wpisów oraz okoliczności, w jakich można zarządzić kontrolę w celu ustalenia, czy muzeum spełnia nadal warunki wpisu do Rejestru*),
 - c) podmioty prowadzące domy studenckie, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2018 r., poz. 1668),
 - d) podmioty będące właścicielem budynku zabytkowego wpisanego do *Rejestru zabytków* lub znajdującego się w ewidencji wojewódzkiej lub gminnej, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, pod warunkiem, że składane wnioski dotyczą wyłącznie budynków objętych ochroną konserwatorską, o której mowa powyżej,
 - e) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jak również stowarzyszenia i fundacje powołane do życia przez te podmioty.

- 2) Wnioski składane przez wymienione w pkt 1) podmioty muszą być powiązane z prowadzoną przez te podmioty działalnością statutową.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

Modernizacja energetyczna następujących rodzajów budynków:

- szpitali, zakładów opiekuńczo - leczniczych, zakładów pielęgnacyjno - opiekuńczych, hospicjów, a także innych obiektów niż te, w których prowadzona jest całodobowa działalność lecznicza, np. przychodni przyszpitalnych, laboratoriów, budynków technicznych, budynków administracyjnych, sieci ciepłowniczych lokalnie łączących obiekty techniczne (źródła ciepła) z pozostałymi obiektami szpitalnymi, pod warunkiem, że obiekty te wchodzi w skład kompleksu szpitalnego – zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. a,
- obiektów zabytkowych, tzn. takich, które zostały wpisane do *Rejestru zabytków* lub znajdują się w ewidencji wojewódzkiej lub gminnej, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* – zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. d,
- obiektów sakralnych – zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. e,
- budynków towarzyszących zdefiniowanych w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz budynki administracyjno – gospodarcze należące do podmiotów wymienionych w ust. 7.4 pkt 1), lit. e, jak również należące do tych podmiotów budynki zamieszkania zbiorowego związane z kultem religijnym, (klasztory, domy rekolekcyjne, domy pielgrzyma) – zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. e,
- domów studenckich – zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt.1) lit. c,
- innych przeznaczonych na potrzeby kultury, kultu religijnego, oświaty, opieki, wychowania, nauki – zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. a, b, e.

Modernizacja powyżej wskazanych budynków dotyczy zmiany wyposażenia obiektów w urządzenia o najwyższych, uzasadnionych ekonomicznie standardach efektywności energetycznej, związanych bezpośrednio z prowadzoną modernizacją energetyczną budynków, w szczególności takie prace jak:

- ocieplenie obiektu (w tym np. ścian, podłóg na gruncie, stropów, stropodachów, dachów oraz innych przegród),
- wymiana okien,
- wymiana drzwi zewnętrznych,
- przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą źródła ciepła, w tym na źródło OZE),
- wymiana lub montaż systemów wentylacji i klimatyzacji,
- zastosowanie systemów zarządzania energią w budynkach,
- zastosowanie odnawialnych źródeł energii,
- przygotowanie dokumentacji technicznej, w tym programów funkcjonalno – użytkowych, ekspertyz technicznych, audytów energetycznych (audytów efektywności energetycznej), ekspertyz mykologicznych,
- likwidacja zawilgocenia i jego skutków w modernizowanym energetycznie budynku,
- wymiana oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego obiektu na energooszczędne.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

KRYTERIA DOSTĘPU

L.p.	NAZWA	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru*)		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		
5.	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – z wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Wnioskodawca wywiązuje się ze zobowiązań publicznoprawnych na rzecz NFOŚiGW, właściwych organów czy też podmiotów		
7.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
8.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
9.	Realizacja przedsięwzięcia nie została zakończona przed dniem złożenia wniosku		
10.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
11.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym		

*) szczególowe wymagania dotyczące spełnienia kryterium może zawierać ogłoszenie o naborze

KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE

L.p.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
I.	ZASADNOŚĆ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA		
1.	Czy w ramach przedsięwzięcia spełniony jest warunek rocznej oszczędności co najmniej 25% nieodnawialnej energii pierwotnej (GJ/rok) w stosunku do stanu przed realizacją przedsięwzięcia*)?		

2.	W przypadku zastosowania wyłącznie takich rodzajów usprawnień jak OZE lub system zarządzania energią, czy jest spełniony warunek co najmniej 10 % rocznej oszczędności nieodnawialnej energii pierwotnej (GJ/rok) w stosunku do stanu przed realizacją przedsięwzięcia (w przypadku przedsięwzięć składających się z kilku budynków powyższą zasadę należy stosować odpowiednio do zakresu rzeczowego) ?		
3	Czy dla każdego budynku koszt jednostkowy osiągnięcia efektu ekologicznego polegającego na zmniejszeniu zużycia nieodnawialnej energii pierwotnej nie jest większy niż 2000 zł/(GJ/rok), a w przypadku budynków zabytkowych 6000 zł/(GJ/rok) ?		
4.	Czy dla każdego budynku maksymalny prosty okres zwrotu nakładów SPBT ≤ 40 lat, a w przypadku budynków zabytkowych jest SPBT ≤ 80 lat ?		
<p>*) w przypadku budynków, w których przed realizacją przedsięwzięcia nie było zainstalowanego źródła ciepła, a w ramach przedsięwzięcia przewiduje się doposażenie obiektu w takie źródło, oszczędność nieodnawialnej energii pierwotnej powinna być odniesiona w stosunku do budynku referencyjnego (to znaczy budynku o tych samych funkcjach użytkowych) wyposażonego w kocioł węglowy, a redukcję emisji CO₂ w takim przypadku należy obliczyć jako emisję unikniętą, zgodnie ze wskazówkami zawartymi w załączniku nr 1 do programu pn.: "Rodzaje kosztów / wydatków kwalifikowanych".</p> <p>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku</p>			

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
I.	OCENA FINANSOWA		
1.	Analiza bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy.		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z <i>Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie</i>.</p> <p>Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca nie znajduje się w złej sytuacji finansowej.</p> <p>Negatywna ocena kryterium nie powoduje odrzucenia wniosku o ile ocena kryterium nr 2 jest pozytywna</p>			
2.	Analiza prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy - w tym analiza wykonalności i trwałości finansowej.		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z <i>Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie</i>. Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny prognozowanej sytuacji finansowej</p>			

Wnioskodawcy wynika, iż nie znajduje się on w złej sytuacji finansowej i jest w stanie zapewnić wykonalność i trwałość finansową oraz zbilansowanie źródeł finansowania projektu.

Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku niezależnie od wyników oceny kryterium nr 1

II.	OCENA DOPUSZCZALNOŚCI POMOCY PUBLICZNEJ		
1.	Dopuszczalność pomocy publicznej zgodnie z przepisami o pomocy publicznej		

Zasady oceny:

Ocena dopuszczalności i intensywności wnioskowanej pomocy publicznej pod kątem jej zgodności z warunkami określonymi we właściwych przepisach o pomocy publicznej.

Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku

9. Postanowienia dodatkowe

- 1) Do niniejszego programu priorytetowego mają zastosowanie „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” oraz „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.
- 2) Wnioski o dofinansowanie zarówno w formie dotacji, jak i pożyczki złożone przez osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, nie podlegają ocenie finansowej.

Część 2) PUSZCZYK – Niskoemisyjne budynki użyteczności publicznej

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach **2021 - 2025**, przy czym:

- 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do **30.06.2023 r.**,
- 2) środki wydatkowane będą do **20.12.2025 r.**

5. Terminy i sposób składania wniosków

Nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym.

Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków określone zostaną odpowiednio w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie naboru, które zamieszczane będą na stronie internetowej NFOŚiGW.

6. Koszty kwalifikowane

1. Okres kwalifikowalności kosztów **od 01.01.2017 r. do 30.06.2025 r.**, w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane.
2. Koszty kwalifikowane - zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych”, z zastrzeżeniem, że w niżej wymienionych kategoriach kwalifikowany jest zakres:
 - 1) w zakresie kategorii 3.1 *Przygotowanie przedsięwzięcia*:
koszty opracowania oraz weryfikacji dokumentacji technicznej, poniesione przed złożeniem wniosku o dofinansowanie,
 - 2) w zakresie kategorii 3.2 *Zarządzanie przedsięwzięciem*:
koszt nadzoru inwestorskiego w wysokości do 2% kwoty kosztów kwalifikowanych,
 - 3) w zakresie kategorii 3.3 *Koszty informacji i promocji*:
koszty informacji i promocji związane z rozpowszechnianiem rozwiązań energooszczędnych zastosowanych w dofinansowanym przedsięwzięciu, w wysokości do 1% kosztów kwalifikowanych.
 - 4) w zakresie kategorii 3.4 *Realizacja przedsięwzięcia*:
koszt wytworzenia nowych lub ulepszenia istniejących środków trwałych, w tym: koszty robocizny i nabycia materiałów oraz urządzeń pod warunkiem, że pozostają one w bezpośrednim związku z celami przedsięwzięcia objętego wsparciem, z wyłączeniem kosztów nabycia nieruchomości zabudowanej oraz zakupu gruntu.

Podatek od towarów i usług (VAT) – jest kosztem kwalifikowanym tylko wówczas, gdy jest on faktycznie i ostatecznie ponoszony przez Beneficjenta, a Beneficjent nie ma prawnej możliwości odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiegokolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług. Podatek VAT, który można odliczyć, nie może być uznany za kwalifikowany, nawet jeżeli nie został faktycznie odzyskany przez Beneficjenta. Oznacza to, że w przypadkach, gdy Beneficjent może odliczyć podatek VAT, ale rezygnuje z tej możliwości, podatek VAT nie jest kosztem kwalifikowanym. Beneficjent zobowiązany jest złożyć oświadczenie, że w ramach realizowanego przedsięwzięcia będzie miał/nie będzie miał możliwości odliczenia podatku VAT poniesionego w związku z realizacją przedsięwzięcia.

7. Formy i warunki udzielenia dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

- 1) dotacja,
- 2) pożyczka.

7.2. Intensywność dofinansowania

- 1) program skierowany jest na finansowanie realizacji budynków o podwyższonym standardzie w zakresie energooszczędności, tzn. budynków spełniających wyższe niż standardowe wymagania, szczegółowo określone w *Wytycznych Technicznych będących załącznikiem nr 1 do Programu Priorytetowego* - w pkt 3.2 *Budynek oceniany (projektowany) – dodatkowe wymagania projektowe*,
- 2) przez budynek referencyjny należy rozumieć taki budynek, który spełnia wymagania określone w *Wytycznych Technicznych będących załącznikiem nr 1 do Programu Priorytetowego* - w pkt 3.1 *Budynek referencyjny*,
- 3) Ustala się, że koszty kwalifikowane, wskazane w ust. 6, przedsięwzięcia, o którym jest mowa w pkt. 1, obliczone na podstawie kosztorysu inwestorskiego, nie mogą przekraczać wartości 2 500 zł za 1 m² powierzchni o regulowanej temperaturze powietrza,
- 4) dofinansowanie w formie dotacji wynosi do 40% kosztów kwalifikowanych,
- 5) dofinansowanie w formie pożyczki wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych, z zastrzeżeniem, że w przypadku ubiegania się także o dotację intensywność dofinansowania w formie pożyczki będzie traktowana jako uzupełnienie do 100% kosztów kwalifikowanych ponad kwotę dotacji,
- 6) minimalny udział procentowy pożyczki w kosztach kwalifikowalnych przedsięwzięcia nie może być niższy niż udział procentowy dotacji w kosztach kwalifikowalnych przedsięwzięcia.

7.3. Warunki dofinansowania

- 1) wnioskodawca może ubiegać się o dofinansowanie przedsięwzięcia w formie dotacji i pożyczki lub tylko samej pożyczki. Wnioskodawca nie może ubiegać się o dofinansowania wyłącznie w formie dotacji.
Dofinansowaniu nie podlegają przedsięwzięcia zakończone, tzn. takie, dla których została wydana ostateczna decyzja o pozwoleniu na użytkowanie przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia do NFOŚiGW,
- 2) suma udzielonego dofinansowania w formie dotacji i pożyczki nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych,
- 3) minimalny koszt kwalifikowany przedsięwzięcia wynosi 1 mln zł,
- 4) warunkiem udzielenia dotacji jest zaciągnięcie pożyczki z NFOŚiGW,
- 5) oprocentowanie pożyczki:
 - a) na warunkach preferencyjnych: oprocentowanie na poziomie WIBOR 3M, nie mniej niż 1% w skali roku,
Wysokość oprocentowania na dany kwartał roku kalendarzowego, ustala się na podstawie wysokości stawki WIBOR 3M z ostatniego dnia roboczego poprzedniego kwartału,
 - lub*
 - b) na warunkach rynkowych (pożyczka nie stanowi pomocy publicznej): oprocentowanie na

poziomie stopy referencyjnej ustalonej zgodnie z Komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14 z 19.01.2008 r., str. 6), z zastrzeżeniem ust. 4a-4c paragrafu 6 „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”,

- 6) odsetki z tytułu oprocentowania spłacane są na bieżąco w okresach kwartalnych. Pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków,
- 7) okres finansowania: pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 15 lat. Okres finansowania jest liczony od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy pożyczki do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej,
- 8) okres karencji: przy udzielaniu pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki do daty spłaty pierwszej raty kapitałowej, lecz nie dłuższa niż 18 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia,
- 9) wypłata transz dofinansowania może nastąpić wyłącznie w formie refundacji,
- 10) pożyczka nie podlega umorzeniu,
- 11) w przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, jego warunki muszą być zgodne z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej.

7.4. Beneficjenci

- 1) podmioty sektora finansów publicznych, z wyłączeniem państwowych jednostek budżetowych,
- 2) spółki prawa handlowego, w których jednostki samorządu terytorialnego posiadają 100% udziałów lub akcji i które powołane są do realizacji zadań własnych j.s.t. wskazanych w ustawach,
- 3) organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, a także kościoły i inne związki wyznaniowe wpisane do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych oraz kościelne osoby prawne, które realizują zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów,
- 4) jednostki organizacyjne PGL Lasy Państwowe nieposiadające osobowości prawnej,
- 5) parki narodowe.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

- 1) inwestycje polegające na budowie nowych budynków użyteczności publicznej (m.in. budynków przeznaczonych na cel oświaty, nauki, wychowania, opieki, kultury, kultu religijnego, pomocy społecznej) i zamieszkania zbiorowego, spełniających warunki, określone w ust. 7.2. 1) i 2).
- 2) dokończenie rozpoczętej wcześniej budowy obiektów użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego, o których mowa w pkt 1 pod warunkiem, że w ramach realizowanego przedsięwzięcia osiągnięty zostanie standard w zakresie energooszczędności, o którym mowa w ust. 7.2 1) i 2).
- 3) inwestycje polegające na wykonywaniu odbudowy, rozbudowy, nadbudowy budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego, również w przypadku zmiany sposobu użytkowania takiego budynku, pod warunkiem, że spełnione są warunki programu.

Wyżej wymienione inwestycje powinny zostać objęte decyzją pozwolenia na budowę.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

KRYTERIA DOSTĘPU

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		
5.	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publicznoprawnych na rzecz NFOŚiGW, właściwych organów, czy też podmiotów		
7.	Wnioskodawca wywiązuje się ze zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
8.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
9.	Realizacja przedsięwzięcia nie została zakończona przed dniem złożenia wniosku (decyduje data podpisania protokołu odbioru końcowego dla całego przedsięwzięcia oraz termin wydania ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, która nie może być wydana przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia do NFOŚiGW)		
10.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
11.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		

KRYTERIA JAKOŚCIOWE PUNKTOWE

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	PUNKTY	WAGA	WYNIK OCENY (uzyskan a liczba pkt x waga)
I.	ZASADNOŚĆ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA			
1.	Ocena planowanego efektu ekologicznego – wpływ na realizację wskaźników programu priorytetowego	0 pkt 5 pkt	5	max 25 pkt

<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. – z analizy dokumentów wynika, iż w ramach realizowanego przedsięwzięcia nie zostanie osiągnięty wymagany w programie poziom energooszczędności,</p> <p>5 pkt. – z analizy dokumentów wynika, iż w ramach realizowanego przedsięwzięcia zostanie osiągnięty wymagany w programie poziom energooszczędności.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</i></p>				
2.	Ocena zastosowanych rozwiązań projektowych pod kątem planowanego efektu ekologicznego	0 pkt 5 pkt	1	max 5 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. – wnioskodawca, w ramach procesu projektowania, nie powołał dodatkowo osoby, która dokonała niezależnego sprawdzenia poprawności obliczeń ciepłno – wilgotnościowych projektowanego budynku,</p> <p>5 pkt. – wnioskodawca, w ramach procesu projektowania powołał dodatkową osobę, która dokonała niezależnego sprawdzenia obliczeń ciepłno – wilgotnościowych projektowanego budynku oraz osoba ta potwierdziła własnym podpisem prawidłowość obliczeń i rozwiązań technicznych przyjętych przez projektanta w dokumentacji projektowej.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) nie powoduje odrzucenia wniosku</i></p>				
<p>Suma punktów w obszarze I (minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 25 punktów)</p>				max 30 pkt
II.	WYKONALNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘCIA			
1.	Ocena wyboru przyjętych rozwiązań/technologii	0 pkt 3 pkt 5 pkt	2	max 10 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. – projekt nie posiada żadnych energooszczędnych, nowoczesnych rozwiązań w budownictwie (kogeneracja, OZE, BMS, odzysk ciepła itp.) oraz nie ma zwiększonej izolacyjności przegród zewnętrznych,</p> <p>3 pkt. – projekt posiada zwiększoną izolacyjność przegród zewnętrznych oraz elementy energooszczędnych, nowoczesnych rozwiązań w budownictwie (np. kogeneracja, OZE, BMS, odzysk ciepła, itp.),</p> <p>5 pkt. – projekt posiada zwiększoną izolacyjność przegród zewnętrznych oraz spójnie zaprojektowany, system nowoczesnych rozwiązań energooszczędnych w budownictwie (np. kogeneracja, OZE, BMS, odzysk ciepła, itp.).</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</i></p>				
2.	Ocena realności wdrożenia przyjętego rozwiązania (w tym: możliwość utrzymania trwałości rzeczowej i ekologicznej, realistyczny harmonogram wdrażania z uwzględnieniem posiadanych pozwoleń i harmonogramu pozyskiwania pozostałych)	0 pkt 1 pkt 5 pkt	3	max 15 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. – brak ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę,- brak możliwości utrzymania trwałości przedsięwzięcia (rzeczowej i ekologicznej); brak realistycznego harmonogramu wdrażania projektu w stosunku do terminów określonych w programie,</p> <p>1 pkt. – przedsięwzięcie posiada ostateczną decyzję o pozwoleniu na budowę, możliwość utrzymania trwałości przedsięwzięcia (rzeczowej i ekologicznej), przedsięwzięcie we wczesnej fazie przygotowania do realizacji: przedsięwzięcie nie ma ogłoszonego przetargu na wybór wykonawcy,</p> <p>5 pkt. – przedsięwzięcie posiada ostateczną decyzję o pozwoleniu na budowę, realna możliwość utrzymania trwałości przedsięwzięcia (rzeczowej i ekologicznej), przedsięwzięcie przygotowane do realizacji: jest wybrany wykonawca lub jest ogłoszony przetarg na wybór wykonawcy.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</i></p>				

3.	Ocena przygotowania instytucjonalnego do wdrożenia przyjętego rozwiązania (czy możliwe jest sprawne wdrożenie projektu i jego trwałość instytucjonalna - ocena dotyczy również podmiotu upoważnionego do ponoszenia kosztów)	0 pkt 5 pkt	1	max 5 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. – wnioskodawca nie posiada doświadczenia z realizacji przedsięwzięcia z zakresu efektywności energetycznej oraz wnioskodawca nie dysponuje własnymi służbami technicznymi lub nie ma zapewnionego zewnętrznego wsparcia technicznego niezbędnego do realizacji projektu,</p> <p>5 pkt. – wnioskodawca posiada doświadczenie z realizacji przedsięwzięcia z zakresu efektywności energetycznej, albo wnioskodawca dysponuje własnymi służbami technicznymi lub ma zapewnione zewnętrzne wsparcie techniczne niezbędne do realizacji projektu.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) nie powoduje odrzucenia wniosku</i></p>				
Suma punktów w obszarze II				max 30
<i>(minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 7 punktów)</i>				pkt
III.	EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA			
1.	Ocena niezbędności zakresu przedsięwzięcia dla osiągnięcia efektu ekologicznego	0 pkt 5 pkt	1	max 5 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. – wnioskodawca nie uzasadnił konieczności poniesienia wydatków na realizację projektu w celu osiągnięcia efektu ekologicznego lub zakres przedsięwzięcia nie gwarantuje osiągnięcia zakładanych rezultatów projektu (rzecowego i ekologicznego),</p> <p>5 pkt. – planowane wydatki wynikające z zakresu rzeczowego przedsięwzięcia są niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją projektu, nakłady na realizację projektu w sposób bezpośredni przyczynią się do osiągnięcia efektu ekologicznego, zakres przedsięwzięcia gwarantuje osiągnięcie zakładanych rezultatów projektu (rzecowego i ekologicznego).</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</i></p>				
2.	Ocena wysokości kosztów pod warunkiem zaakceptowania ich kwalifikowalności w poszczególnych kategoriach	0 pkt 5 pkt	1	max 5 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. – przedsięwzięcie nie ma przygotowanego kosztorysu inwestorskiego i/lub koszty nie wpisują się w katalog kosztów kwalifikowanych, koszt kwalifikowany planowanego przedsięwzięcia nie spełnia warunku minimalnego kosztu kwalifikowanego określonego w programie,</p> <p>5 pkt. – koszty przedsięwzięcia zostały oparte na opracowanym kosztorysie inwestorskim i wpisują się w katalog kosztów kwalifikowanych, koszt kwalifikowany planowanego przedsięwzięcia spełnia warunek minimalnego kosztu kwalifikowanego określonego w programie.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku.</i></p>				
Suma punktów w obszarze III				max 10
<i>(minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 10 punktów)</i>				pkt.
Suma punktów z oceny w obszarach I-III				max 70
<i>(minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny przedsięwzięcia wynosi 42 punkty)</i>				pkt.
Liczba punktów, jakie otrzymało przedsięwzięcie w ramach oceny kryteriów horyzontalnych (jeżeli dotyczy)				
Ocena łączna – suma punktów z poszczególnych obszarów tematycznych i kryteriów horyzontalnych				
<i>(minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny przedsięwzięcia wynosi 42 punkty)</i>				

KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
I.	OCENA FINANSOWA (o ile dotyczy)		
1.	Analiza dotychczasowej sytuacji finansowej Wnioskodawcy.		

Zasady oceny:

Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z „*Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie*”.

Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca nie znajduje się w złej sytuacji finansowej.

Negatywna ocena kryterium nie powoduje odrzucenia wniosku o ile ocena kryterium nr 2 jest pozytywna

2.	Analiza prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy – w tym analiza wykonalności i trwałości finansowej.		
----	---	--	--

Zasady oceny:

Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z „*Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie*”.

Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny prognozowanej sytuacji finansowej wnioskodawcy wynika, iż nie znajduje się on w złej sytuacji finansowej i jest w stanie zapewnić wykonalność i trwałość finansową oraz zbilansowanie źródeł finansowania projektu.

Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku niezależnie od wyników oceny kryterium nr 1

II.	OCENA DOPUSZCZALNOŚCI POMOCY PUBLICZNEJ		
1.	Dopuszczalność pomocy publicznej zgodnie z przepisami o pomocy publicznej		

Zasady oceny:

Ocena dopuszczalności i intensywności wnioskowanej pomocy publicznej pod kątem jej zgodności z warunkami określonymi we właściwych przepisach o pomocy publicznej.

Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku

KRYTERIA HORYZONTALNE

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK/ NIE	LICZBA PUNKTÓW
1.	Organizacja posiada system zarządzania środowiskowego		5

Zasady oceny:

Weryfikacja kryterium na podstawie załączonych kopii dokumentów wskazujących na funkcjonowanie u Wnioskodawcy jednego (lub więcej) systemów zarządzania środowiskowego/zarządzania energią, tj. system EMAS, ISO 14001, ISO 50001.

UWAGA: maksymalna liczba punktów za spełnienie przedmiotowego kryterium wynosi 5 niezależnie od ilości wdrożonych systemów zarządzania

*Negatywna ocena kryterium powoduje, że **nie przyznawane są dodatkowe punkty***

2.	Przedsięwzięcie realizowane jest przez gminy o znaczącym udziale obszarów chronionych („zielone gminy”), podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych tych gmin		5
----	--	--	---

Zasady oceny:

Weryfikacja kryterium na podstawie załączonych kopii dokumentów potwierdzających jego spełnienie.

W odniesieniu do „zielonych gmin” dodatkowe punkty i preferencje przyznawane będą wyłącznie gminom, dla których wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie (wskaźnik G) jest mniejszy niż 92% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich gmin (wskaźnik Gg), zgodnie z zasadami określonymi w art. 20 Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Przez tereny o znaczącym udziale terenów zielonych, czyli gminy o znaczącym udziale obszarów chronionych („zielone gminy”) rozumie się:

1. Gminy, których ponad 50 % powierzchni stanowią obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych.
2. Przez obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych rozumie się:
 - a) parki narodowe,
 - b) rezerваты przyrody,
 - c) obszary Natura 2000,o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
3. Do wyliczenia powierzchni obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych bierze się pod uwagę powierzchnię fizycznie (rzeczywiście) chronioną na obszarze gminy, tzn. w sytuacji nakładania się powierzchni objętych różnymi formami ochrony, o których mowa w pkt 2, powierzchnie te nie są sumowane.

*Negatywna ocena kryterium powoduje, że **nie przyznawane są dodatkowe punkty***

Maksymalna suma punktów możliwych do uzyskania w ramach oceny kryteriów horyzontalnych	10
---	-----------

9. Postanowienia dodatkowe

Do niniejszego programu priorytetowego mają zastosowanie „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” oraz „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.